

2. Tuin te Tjibodas.

Aangaande het onderhoud van wegen, bruggen, waterleidingen enz. vallen geen bijzonderheden te vermelden.

Daar op Java voortdurend vraag is, voor allerlei doeleinden, naar geschikte boomsoorten, werden van eenige minder bekende soorten, die in de bosschen van Tjibodas voorkomen, jonge plantjes gezocht en deze in een bepaald, door opruiming of uitdunning van andere gewassen vrij gekomen gedeelte van den Tuin uitgeplant, met de bedoeling eens na te gaan, hoe zij zich in die nieuwe omgeving zouden houden. Van *Eugenia cuprea* werden honderd stuks uitgeplant, die bijna alle in leven bleven; de plantjes groeien aanvankelijk langzaam, maar zien er gezond uit. Het resultaat, met een viertal *Quercus*-soorten behaald, is voorloopig maar zeer matig. Daarentegen groeit *Litsea citrata* zeer goed; het is niet onmogelijk, dat deze plant, om haar rijkdom aan aetherische olie, in de toekomst eenige economische betekenis zal verkrijgen. De proefnemingen zullen nog met meer soorten worden uitgebreid. Van uitheemsche boomsoorten werd *Ginkgo biloba* beproefd, die echter in den vollen grond slecht bleek te groeien.

De sedert een paar jaar toegepaste bemesting met bladaarde, die in de bosschen in elke gewenschte hoeveelheid is te verkrijgen, gaf goede resultaten.

3. Tuin te Sibolangit.

Bijzonderheden vallen nog niet mede te deelen. Voor den algemeenen gang van zaken in deze nieuwe stichting moge worden verwezen naar hetgeen hierboven (pag. 51) werd bericht.

D. ZOÖLOGISCH MUSEUM EN LABORATORIUM.

(Verslag van den ondergeteekende als chef dezer afdeling).

Aangaande de vermeerdering der collecties valt het volgende te berichten:

Zoogdieren. Een zeer waardvol geschenk was een groot, vrouwelijk exemplaar van *Rhinoceros sundaicus*, door den

Heer Jhr. V. de Sturler in het Zuidwesten van Bantam gescho-
ten ⁽¹⁾. Aan zijn belofte, het Museum ook met een exemplaar van den
Olifant te verrijken, heeft de Heer de Sturler kort daarop voldaan
door een jachttocht te ondernemen naar de Lampongsche Districten,
vanwaar een jong mannelijk exemplaar van *Elephas indicus*.
werd medegebracht. Deze veertiendaagsche tocht werd ook medege-
maakt door den assistent-conservator, den Heer B. Strasters.

Een bijzonder groote toename van de verzameling der *Muridae*,
inzonderheid der Ratten, had plaats, doordat de conservator, de Heer
Ouwens, belast werd met deelname aan een onderzoek naar het voor-
komen, de verspreiding en de levenswijze der Ratten op Java in ver-
band met de pestziekte. Gedurende de tweede helft van het verslag-
jaar was de Heer Ouwens eenige maanden op reis, deels om zelf
zooveel mogelijk materiaal te verkrijgen, deels om door het aanknoopen
van connecties uit zoo talrijk mogelijke plaatsen materiaal toegezonden
te krijgen.

Door den Heer J. Th. Hamaker Jr. werd de verzameling
op zeer gewaardeerde wijze verrijkt met een vrouwelijk exemplaar
van *Bos sundaicus*, (bantengkoe), die nog daaraan ontbrak ⁽¹⁾.

Vogels. De verzameling Billiton-vogels werd uitgebreid met een
aantal soorten, aangeboden door den Heer D. F. A. Brautigam,
destijds Assistent-Resident aldaar, thans Resident van Palembang.

Kruipende en Tweeslachtige Dieren. Als nog niet
in de verzameling aanwezig, waren zeer welkom een *Ablabes*
libertatis, afkomstig van Radjamandala (geschenk van Dr. E.
C. J. Mohr te Buitenzorg) en een *Philautus flavosignatus*
(geschenk van den Heer J. H. Berkhuizen te Lebak Paray bij
Buitenzorg).

Visschen. Van Prof. Max Weber te Eerbeek werd ont-
vangen een collectie van 254, door ZHG. en Dr. de Beaufort
gedetermineerde visschen (waaronder talrijke co-typen), afkomstig van
verschillende reizen en expedities.

⁽¹⁾ Bij speciale, daartoe verleende vergunning, aangezien de jacht op deze dieren
is verboden.